

Murányi Sándor:

Új megoldások kellenek!

A Gázközösségben és környékén az első fél évben történeteket értékelve azt mondhatom, hogy továbbra is sok megoldandó kérdés hever az asztalon, azonban ezekhez, véleményem szerint, sokkal innovatívabb módon kellene hozzájárulni – mondta interjúnkban egyesületünk elnöke. Murányi Sándorral a további teendőkről is beszélgettünk.

■ *Tavalyi évertékelő interjújában úgy fogalmazott – utalva az E.ON és a Gázközösség közötti kapcsolatra –, hogy minél inkább megismerik egymást, minél többet beszélnek, annál közelebb kerülnek egymáshoz. Újabb fél év elteltével, hogyan látja, alakul a „barátság”?*

A barátság alakul, de még nem lehet beszélni teljes és visszavonhatatlan bizalmi kapcsolatról...

Folytatás a 7. oldalon

Szakmai pezsgés a sümegi Földgáz Fórumon

Utazások a szakma jövőjébe

Már a kilencedik alkalommal köszöntötte a résztvevőket Bayer Károly levezetőelnök, az E.ON partnerkapcsolati szakértője a Földgáz Fórumon, amelyet ezúttal Sümegen, a Hotel Kapitányban rendezett meg az E.ON és a Gázközösség. Bayer Károly szakmai és baráti találkozónak nevezte a konferenciát, amelyre jelentős számban érkeztek a Gázközösség tagjai, az E.ON munkatársai és vendégek a gázipar más területeiről.

A konferenciaterem előterében gázipari kiállítók várták az érdeklődőket

ELŐREJELZÉS!

Augusztus 9-én kellemes, hangulatos egyesületi rendezvény várható: közgyűlés és szabadidős program lesz Rácalmáson. A helyszín: Jankovich Kúria hotel és rendezvényközpont.

A tervezett program:

- 8.00 érkezés
- 9.00 közgyűlés
- 12.00 ebéd
- 13.30 szabad program (kísérőknek természetesen reggeltől)
- 18.00 vacsora (rácalmási arató babléves csülökkel, kenyérgombóccal, palacsinta)

Tervezett szabadidős programok:

horgászat, tanösvény-kirándulás vezetővel, motorcsónakozás a Dunán, gokartverseny. További részletek e-mailben érkeznek.

Az elmúlt években többek között a földgáz hatékony felhasználásáról, a földgáz környezetbarát adottságáról, valamint a gázszakma minőség iránti elkötelezettségéről volt szó a fórumok fő témáiként. Az idei találkozó kiemelt kérdése a földgáz és a megújuló energiák együtt és egymás mellett lett, de helyet kapott a szakmai programban a biztonság és a partnerkapcsolatok témaköre is. A levezetőelnök kiemelte, hogy a megújuló energiákat a helyükön kell kezelni, és a Földgáz Fórum szervezői az ellentmondó vélemények közepette megpróbálnak az eligazodáshoz segítséget adni. – Mint olyan sokszor az életben, az igazság valahol középen van. A földgáz még sokáig nélkülözhetetlen energiahordozó lesz, a megújuló energiák pedig nem megkerülhetők. – mondta Bayer Károly, megnyitva a konferenciát.

Energiáról beszéljünk, ami integrált rendszerben van!

Mivel a világnak a gáz- és villamosenergia-probléma helyett egyre inkább energiaproblémá-

ja van és lesz, a jövőben egyre inkább elterjednek az integrált megoldások, azaz egyre kevésbé lesz külön gáz- és villamnszakma.

A jelen és a jövő összetett kérdéseire összetett szemlélettel kell keresni a választ, ami meg fogja határozni a szakmai fejlődési trendeket – mondta előadásának bevezetéseként *Gelencsér Lajos*, az E.ON Hálózat ügyvezető igazgatója, majd a magyarországi megújulóenergia-termelés fontos adatait mutatta be és elemezte. Fontos alapadat, hogy a megújuló mai, 5,1%-os részarányát 2020-ra 15%-ra kell emelnie Magyarországnak. Tehát meg kell háromszorozni a termelést.

A nem engedélyköteles, azaz a háztartási erőművek kategóriájában (erőművek, amelyeknek nem nagyobb a termelése, mint amennyi a háztartás villamos vételezési teljesítménye) 2008–2010 között nem volt látványos a növekedés. 2010-től rohamos a fejlődés, amelynek 94%-át a napenergia felhasználása teszi ki.

Folytatás a 2. oldalon

Utazások a szakma jövőjébe

Folytatás az 1. oldalról

– Látszólag jelentős a teljesítmény fejlődése, azonban pl. a Csehországban kiépült kapacitáshoz képest nagyon el vagyunk maradva. Ennek

az a magyarázata, hogy Csehországban az elmúlt években lényegesen magasabb volt a megújulókkal termelt villamos áram átvételi ára.

Tehát a gazdasági motiváció, a beruházások várható megtérülése a magyarázata a két ország közötti látványos különbségnek. Jelenleg 9–11 éves megtérülés várható Magyarországon a 6 eurocentes átvételi ár mellett – állapította meg Gelencsér Lajos.

Ezután a Magyarországi villamosenergia-termelés összetételét mutatta be az előadó. Egy meglepő adattal kezdte: a villamos áram 28%-át importból szerezzük be. Import nélkül az itthoni termelés összetétele nagyjából a következőképpen alakul: 50% nukleáris energia, 22% földgáz, 20% szén és 7% megújuló energia. Gelencsér Lajos egyre feszítőbb gondnak nevezte, hogy a nap- és a szélenergia esetében gyakran nem akkor állítunk elő villamos energiát, amikor szükséges, hanem amikor lehet.

Sokan keresik a megoldását annak, hogyan lehetne akkumulálni a fölös energiát. Jó lenne, ha metánt lehetne gyártani belőle. Egy másik megoldás lehet, hogy az igen nagy számban működő villamos autók nagy akkumulátoraiban tároljuk a nem szükséges energiát. Az ügyvezető igazgató szerint reális a lehetősége annak, hogy pl. 10–15 év múlva villamos autóval megérkezve a munkahelyre, rácsatlakoztatjuk azt a töltőre, és annak számítógépébe betápláljuk, hogy napközben nem akarjuk használni, de délután négyre, amikor újra elindulunk vele, legyen feltöltve. Ezzel több száz ezer autósához hasonlóan lehetőséget adunk a rendszernek arra, hogy ha termelődik felesleges energia, akkor azzal töltsse fel az akkumulátorokat.

A másik lehetőség: a felesleges villamos árammal a vizet alkotórészeire bontani. A témánk szempontjából fontos hidrogén tárolható és betáplálható a gázhálózatba, és amikor szükséges, akkor az erőművek számára felhasználható lenne. Ennél is meg kell oldani azonban műszaki kérdéseket, például azt, hogy a földgáz fűtőértékét módosítja a betáplált hidrogén.

– A megoldandó feladat európai méretű, ezért optimista vagyok. Európa meg fogja találni a megoldást. A két szakmának közelíteni kell egymáshoz, ezért ne gázzól és villamos energiáról, hanem energiáról beszéljünk, ami integrált rendszerben van. A következő 10 évben olyan fejlődés és megoldások fognak jelentkezni, amire ma még nem vagy alig gondolunk. – zárta előadását Gelencsér Lajos.

Az iparbiztonság aktuális kérdései

Kossa György dandártábornok, az Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság országos iparbiztonsági főfelügyelője részletesen bemutatta a

katasztrófavédelmi tevékenység területét, majd a közelmúlt nemzetközi példáit felidézve szemléltette az energiaellátó hálózatok adottságait és az ezekkel kapcsolatos katasztrófavédelmi feladatokat. Mint elmondta, ezek működtetése és az esetleges sérülés esetén a gyors helyreállítás nagyon komoly feladat. Éppen ezért a katasztrófavédelem folyamatosan fejleszti képességeit, aminek köszönhetően a legújabb technológiákkal (pl. vegyi elemzéseket végző laborjárművekkel) is rendelkeznek.

Energiaközösség, partnerkapcsolatok fejlesztése az E.ON Hungáriánál

Torda Balázs, az E.ON áramhálózati vezetője előadása elején a piaci környezetből érkező impulzusokat, elvárásokat elemezte. Az ügyfelek

csökkentik az energiaköltségeiket, ami az E.ON számára csökkenő árbevétel eredményez. Növekednek a minőségi szolgáltatások iránti igények, erősödik a verseny, a megosztott termelőegységek feladatát jelentenek a hálózat számára. Tehát az igények nőnek és összetettebbé válnak, amivel szemben csökkennek a források.

– Az E.ON egyre hatékonyabban működik, javul a szolgáltatásunk minősége – folytatta az elemzést Torda Balázs. – Egyre rugalmasabb-

nak kell lenni az ügyfelek bizalmának megtartása érdekében. Ehhez a velünk együttműködő vállalkozókkal is célszerű a partneri viszonyt erősíteni. A partnerprogramunk fejlesztésével az a célunk, hogy növekedjen az ügyfelek elégedettsége és ezáltal a versenyképességünk. A partnerekhez fűződő viszony a kölcsönös előnyökön alapul.

A hálózati vezető ezután a vállalkozók számára kínált előnyöket sorolta: üzleti információkat és szakmai tudást kapnak, minőségi garanciát jelentő brandhez kapcsolódhatnak, gyorsabban fejlődhetnek a versenytársaiknál. Kevesebb ellenőrzést végez az E.ON a partnereknél, gyorsabb lehet a tervfogatás, és értékesítési előnyöket is jelentene a partneri viszony.

A Gázközösség és a már szerveződő áramközösség tagjaiból összesen mintegy 300 fős partneri kör alakulhatna ki. – Ezek a cégek mintegy nagykövetei lehetnének az E.ON-nak – mondta Torda Balázs hálózati vezető, aki azt is jelezte előadásában, hogy az E.ON vállalatainak egy részével kapcsolatban az év második felében visszaáramosítási tárgyalások lesznek a Kormánnyal. Az előadásban elhangzottakat befolyásolhatják az ott meghozott döntések.

A megújuló energiák szerepe a jövőben

Dr. Vajda József „A megújuló energiák szerepe és jövője az energiaszolgáltatásban” című előadásában először csoportosította a megújuló

energiaforrásokat a rendelkezésre állás, a kinyerhető energia fajtája és a tárolhatóság szerint. A következőkben a megújuló energiákkal kapcsolatban a szemléletmódváltás szükségességére hívta fel a figyelmet, és kifejtette, hogy megítélése szerint a jövő megújuló energiákra jobban alapozó energiaellátó rendszerei adott esetben kevésbé lesznek centralizáltak.

A továbbiakban néhány példát mutatott be a megújuló energiákat hasznosító technológiák és az ezekhez szükséges gépészeti berendezések párhuzamos fejlődéséről, majd olyan, a témához tartozó háttérinformációkat ismertetett, mint az olajár változása az 1960-as évektől napjainkig, a légkör átlagos hőmérsékletének és a világ energiaigényének növekedése, a globális légköri felmelegedés miatt kialakuló természeti katasztrófák számának, és az ezek által okozott károk

Bayer Károly a konferencia szünetében is dolgozott

helyreállítási költségeinek alakulása. Az előadó kiutazta az előbbi problémákból/gondokból a megújuló energiaforrásokat hasznosító rendszerek fokozott alkalmazásában jelölte meg.

Az előadás második részében a konferenciára kidolgozott példán keresztül bemutatta a fotovoltai berendezések méretezésére alkalmas PVGIS szoftvert, majd néhány fontos számadatot közölt a napelemes rendszerek áramtermelésére, öregedési jelenségére, használati időtartamára és létesítési költségére vonatkozóan.

A továbbiakban ismertetésre kerültek olyan, Nyugat-Európában már sikerrel alkalmazott technológiai megoldások, mint az ökoáram tárolása metánként, és a metánreaktorral kiegészített biogázzal működő berendezés.

Befejezésül az előadó azt a meggyőződését fejezte ki, amely szerint a földgáz tárolásban és elosztásban meglévő nagy értékű kapacitások, a fejlődő energiatechnológiák, és a megszerzett szakmai ismeretek és tapasztalatok lehetővé teszik az átállást egy új energetikai korszakra.

A biogáz előállítása és betáplálása a földgázhálózatba

Joachim Kübel, az Energieversorgung Nordhausen – Biomethan GmbH cégvezetője bevezetesként a biometán felhasználásának előnyeit mutatta be egy konkrét szolgáltató számára. A környezetvédelmi előnyeit jelentősek nevezte, ugyanakkor azt is kiemelte, hogy a saját termelésben előállított biogáz stabilizálja egy szolgáltató energiaellátását is.

Az általa képviselt cég 10 millió eurós beruházás szervezését végzi, az engedélyek megadása után várhatóan a biogáz előállítása és betáplálása a középsőnyomású hálózatba 2015 januárjában kezdődik meg. Számításuk szerint a 6 millió köbméter nyersgázból évente 34 millió kWh áramot lehet előállítani. A tervek szerint alapanyagként évente 2300 tonna kukoricát, 1100 tonna gabonacefrét és 4500 tonna cukorrépa fognak felhasználni a biometán termeléséhez. A biogázt a kinyert nyersgázból állítják elő, amely a gyártási technológia során meglehetősen összetett folyamatokon megy végig, így többek között nedvességkivonáson, tisztításon, szagtalanításon. A betápláláshoz külön berendezéseket kell gyártani.

Németországban már számos ilyen gyártómű létezik, és mint Joachim Kübel kiemelte, jelentős a hozzájárulásuk a környezet védelméhez.

Újabb kihívások előtt a magyarországi földgázszektor

– A biogáz sokoldalúan felhasználható, és a megújuló energiák többségével szemben szabályozható, időben és területileg szabályozható, használható fűtésre, villamos energia termelésére, de közlekedési célra is. A biogáz kulcsfontosságú része lehet a korszerű agrár-gazdaságnak is, sikeres lehet az energiaipar és az agrárium összefogása. Környezeti előny lenne a metánkibocsátás csökkenése, a talajerő javítása, a szerves hulladék-lerakási terheket is enyhítené – taglalta Stark István, az E.ON Hungária innovációs és stratégiai vezetője azon indokokat,

amelyek miatt a biogáz az E.ON-nál újra stratégiai fókuszba került.

Magyarországon 50 üzem van – a hatékonyságuk elmarad a kor színvonalától – mintegy 50 MW kapacitással, amivel az EU-ban a középmezőny végén helyezkedünk el.

Németországban 8700 üzem van, ami több, mint az egész EU többi államában összesen működő üzem. Egy 2010-es felmérés szerint 3,8 milliárd köbméter földgáz helyettesítésére alkalmas a magyar biogázpotenciál. Ténylegesen 25-30%-ot lehetne elérni, és ha ennek az elérhető mennyiségnek a felét hasznosítanánk, akkor a magyarországi földgázfelhasználás 6,5%-át – 600 millió köbmétert – lehetne kiváltani. Az E.ON biogázkonceptiója nem tartalmazza kukorica vagy cukorrépa felhasználását, hanem állati eredetű hulladékok hasznosítását tűzi ki célul. A beruházások során a vállalatcsoport az energetikai hatékonyság maximumát akarja kihozni, ezért a gyors fejlődésben lévő, egyre hatékonyabb technológiákat fogja alkalmazni – mondta előadásában Stark István.

Piaci partnerség az új feltételek között Németországban

A gázipari szereplők – gázkereskedő, hálózati elosztó, gázberendezések gyártói, gázszelvéző vállalkozások – közötti partnerkapcsolat komoly sikereket eredményezett az elmúlt években: a hatékony együttműködés révén növelni tudták a földgáz mint energia-

hordozó piaci jelenlétét Németországban.

Az utóbbi években azonban a kedvező trendek megálltak, az épületek felújításában feljövőben van a távhő és a különböző hőszivattyúk – adta meg előadása kiindulópontját Andreas Müller, a Zentralverband SHK (a német épületgépész szövetség) ügyvezetője.

Mint elmondta, a gázipari szereplők számára is jelentős változást jelent, hogy 2011-ben energiapolitikai fordulat történt az országban, ekkor döntött a szövetségi kormány az atomerőművek leállításáról és a megújuló energiák alkalmazásának erőteljes elterjesztéséről. 2050-re az épületek energiaszükségletének 80%-os csökkentését tűzték ki célul. A gázkereskedőket kö-

telezték arra, hogy szerepet vállaljanak az energiahatékonyság területén. Kérdéses, hogy a hosszú távú programra miből lesznek források, nem világosak bizonyos részletek és a menetrend sem, utalt a helyzet képlékenységre az ügyvezető.

A jelentős változásokhoz alkalmazkodni kívánnak a korábban sikeres partnerek, amihez napjainkban is keresik az új megoldásokat, szerepeket. Országos szinten a Zentralverband SHK a politikai szférával és a fogyasztói szervezetekkel folytat együttműködést vagy vitákat. Régiós szinten több helyen is szerveznek földgáz- vagy energiaközösségeket.

A piaci partnerek egyetértenek abban, hogy a minőségi szemléletet és az ügyfélközpon-túságot tovább kell erősíteni, és ezek mellett új tudást kell a vállalkozásoknak megszereznie. Továbbra is működtetik két korábban sikeres projektjüket: az Erdgas Partner Teamben és a Földgáz Jövője Egyesületben információkkal és reklámeszközökkel támogatják a szerelő-vállalkozásokat.

Andreas Müller elmondta még, hogy az utóbbi 12 évben a 400 ezerből 100 ezer szerelő hagyta el a szakmát, míg korábban a vállalkozások 75 ezer tanulószerveződést kötöttek, tavaly már csak 35 ezret. Erőfeszítéseket tesznek azért a fiatalok megnyerésére és képzésük fejlesztésére.

További két szakmai előadásban Varga Pál, a MÉGNAP elnöke az egyszerű rendszerektől a bonyolultak felé haladva mutatta be a napkollektokkal és földgázüzemű hőtermelővel ellátott rendszerek felépítésének elveit és optimális együttműködésének feltételeit. A konferencia zárásaként pedig Makk Árpád, a Viessmann Fűtéstechnika Kft. műszaki igazgatója, egy, a Viessmann által fejlesztett gázüzemű, termikus kompresszorral ellátott hőszivattyút mutatott be.

Zárszó

Zárszavában Bayer Károly levezető elnök az előadások tartalmára utalva felvetette, nem tartja kizártnak, hogy a szakma fejlődési trendjéhez igazodva, azt kifejezve két év múlva, a jubileumi 10. konferenciát esetleg már nem Földgáz Fórum, hanem Energiaforum néven fogják megrendezni.

Szakmai Nap, Szekszárd

Értékes program, jelentős érdeklődés

Murányi Sándor, a Gázközösség elnöke köszöntötte a jelentős számban megjelent tag-ságot és vendégeket. Röviden utalt arra, hogy a válság elleni egyik fontos védekezési lehetőségünk a szakmai kapcsolatok ápolása, az információk szerzése, amire alkalmas a hagyományos tavaszi szakmai nap is. Arra is utalt, hogy aki képezi magát, aki nyitott a szakma fejlődési tendenciáira, az sokat tesz azért, hogy nyertes maradjon a piacon.

Ezután a szakmai pályázatok nyertesének adta át az okleveleket Bayer Károly és Murányi Sándor. Az év tervezője pályázat díjazottjai: Bárdosné Scherer Éva, Gyurkovics Imre, Lipták Tivadar. Az év kivitelezése pályázat díjazottjai: KÖGÁZ KANIZSA Kft., KEHOVA-SZER Kft. (interjúk a nyertesekkel 7–8. oldalakon) A Gázközösség két új tiszteletbeli tagot is avatott, Vajda Józsefet és Keszthelyi Istvánt, akik évek óta segítőkészen támogatják az egyesület munkáját.

A partnerkapcsolatok alakítása az E.ON Hungária területén

A Szakmai Nap első előadásában Gelencsér Lajos, az E.ON Hungária ügyvezető igazgatója felidézte a Gázközösség és a Szakmai Nap létrehozásának fő okait. Mint mondta, olyan szervezetet, találkozási helyet akartak teremteni, ahol a szolgáltató és a beszállítók találkoznak, kommunikálnak, igényeiket a másik iránt megfogalmazzák, beszélgetnek minőségről, technológiáról, folyamatokról. Ez mindkét félnek fontos pozitívum, mert az E.ON egyfajta garanciát kap az egyesületi tagok magas szintű munkájára, de a beszállítónak is nagy előny, hogy megismerik az E.ON folyamatait, elvárásait, aminek köszönhetően sokkal kisebb veszteséggel tudnak teljesíteni.

– Néhány éve, amikor bekapcsolódtam az E.ON és a Gázközösség közös munkájába, kerestem a fejlesztési lehetőségeket. Az E.ON-nál az áramszolgáltatás is jelen van, ezért célszerűnek látszott, hogy a villamos területen is a Gázközösséghez hasonló együttműködést alakítsunk ki, és a kettőt közelítsük egymáshoz. A másik fejlesztési lehetőség, hogy mivel az EU-ban az elosztott energiatermelés az irányába tart a fejlődés, fog-

junk össze abban, hogy a legmodernebb fűtési és áramtermelő megoldásokat igénylő ügyfeleket az E.ON és a vele partner kivitelezők közösen szolgálják ki, például gázmotoros, napelemes, biogázzal működő vagy tüzelőanyagcellás energiatermelő berendezésekkel. Tehát a Gázközösség és később a villamos kivitelezőkkel kiegészülve az „energiaközösség” tagjai részt vehetnének az E.ON értékesítési tevékenységében. – mondta Gelencsér Lajos, majd hozzátette: – Ha az állam megveszi az E.ON-nak a gáz és áramszolgáltató cégeit, akkor fontos feladatnak fogom tekinteni, hogy az új tulajdonos képviselőinek elmagyarázzam, miért pozitív ez az együttműködés, miért érdemes továbbvinni. Bízom benne, hogy nyitottságra talállok. Hiba lenne elveszni hagyni. Ha pedig nem jön létre az adásvétel, megyünk tovább, ahogy eddig is terveztük.

A szerelőipar feladatai a megújuló energiák alkalmazásakor

Már a tavalyi szakmai napon is tartott előadás Dieter Zschiesche, aki a 30 ezer lakosú Zeitz város – fele részben önkormányzati tulajdonban lévő – energiaszolgáltató cégének munkatár-

sa. A szakember elmondta, hogy a cég hosszú távú előnyös szerződések megkötésére törekszik ügyfeleivel, sok esetben szakmai tanácsadással és pénzügyi konstrukciókkal is támogatja ügyfeleinek energetikai korszerűsítéseit.

Piaci tapasztalatai alapján Dieter Zschiesche úgy vélte, hogy a kivitelező vállalkozásoknak esélyt kínál a tanácsadás, amely során orientálhatják az ügyfeleket a megújuló energiák használatával kapcsolatban, akár új építésről, akár felújításról van szó. A sokoldalú szakmai tanácsadás értéket teremt az ügyfélnek, és üzletet eredményez a kivitelező vállalkozásnak. Ezzel szemben áll az olcsó fűtési rendszer eladása, amelyhez nem kell különös szaktudás.

Olyan rendszert kell eladni – emelte ki Dieter Zschiesche –, ami 10–15 évre megoldja az ügyfél számára az alacsony energiafogyasztást. Ehhez természetesen meg kell győzni az ügyfelet arról, hogy ami most drága, az valójában olcsóbb lesz. Ez mellett a támogatásokról és hitelekéről is érdemes tanácsot adni. Az ügyfelek Németországban is kevés információt birtokolva kezdenek bele az építkezésbe vagy felújításba. Aki ezeket az információkat szállítja az ügyfélnek, az nyerhet.

A német szakember összehasonlította a hőtermelő berendezéseket a beruházási költség és a hőtermelés költségei szempontjából. A kondenzációs kazánt olcsó, de gyenge hatékonyságú megoldásnak nevezte! Mint mondta, ennél jobb, ha a kondenzációs kazán kombinálva van napkollektorral HMV-termelés, fűtésrészegítés céljára.

A szünetekben is fontos információk cseréltek gazdát

A gázüzemű hőszivattyú és a mikro-KWK hosszú távú optimális megoldás lehetnek az ügyfél számára. Németországban divatos a levegő hőjét felhasználó hőszivattyú alkalmazása. Azt is jó megoldásnak nevezte, ha a napelem megtermeli a hőszivattyú számára a villamos áramot. A háztartásokban gyakran előfordul ma már, hogy a régi, elavult szivattyú a legnagyobb áramfogyasztó.

Az előadó bemutatott egy olyan projektet is, amelyben a városi energiaszolgáltató az E.ON-nal együttműködve 2,5 évig támogatta épületek hőforrásainak modernizálását. 12 ezer ügyfélnek adtak támogatást kondenzációs kazán és napkollektor beszerelésére. Az ügyfelek korszerű megoldást kaptak, a szolgáltató biztos ügyfelet, a szerelővállalkozások pedig munkát – zárta előadását a német szakember.

Az időszakos műszaki-biztonsági felülvizsgálat a gyakorlatban

Berta Márton, az E.ON hálózati régióközpont-vezetője a jogi helyzetkép ismertetésével kezdte előadását, és ehhez kapcsolta a témakörben az elmúlt fél évben történeteket. Mint mondta, a szolgáltatóhoz bejelentett, 1981 előtt létesült vagy a létesítés idejét tekintve „ismeretlen” rendszereket szeptember 30-ig kell felülvizsgálni. Több tízezer ilyen bejelentésre lehetett számítani, de végül december 31-ig a tízezer alig haladta meg a bejelentések száma. Az E.ON alvált-

Szellőztetés és kémények a gázbiztonság szempontjából

– Sokan izgulnak, hogy milyen lesz a jövő gazdaságilag? – indította előadását Keszthelyi István tá-gabb összefüggéssel, és válaszolt is az indító kér-

désre: – Jó lesz, ha jól csináljuk. Persze, kell számolni változásokkal műszaki oldalról is, és a piacon bizonyos szabályozások elég kiszámíthatatlanok, de például az MBSZ azzal, hogy rendeletté vált, stabilizálódott. A jövővel kapcsolatos biztos tendencia, hogy az emberek egyre komfortosabban próbálnak élni. Ha erre szakmailag felkészültek leszünk, az sikeressé teheti a vállalkozásunkat.

A szakember szerint a zárt égésterű készülékek alkalmazásával egyre több esetben ki lesz zárva a léggelátással kapcsolatos kockázat, ugyanakkor várhatóan egyre többször lesz igény a jövőben a hővisszanyerős készülékekre. Ezek megoldhatják a gáztűzhelyek használata közben felmerülő problémát. Ez ugyanis nyílt rendszer, amelynek üzemeltetésekor a CO-mérgezés elkerülése céljából szellőztetésre van szükség. Mert a helyiségben lévő szén-dioxid bizonyos mennyiség felett szén-monoxidá válik az égés során. A hővisszanyerős szellőztetés is megoldás a biztonsági problémára, ugyanis ha a levegőt a konyha és mellékhelyiségek irányába szívja, akkor a konyhába a lakótér más, szén-dioxidban szegény helyiségeiből érkezik a levegő.

A legtöbb szilárd tüzelésű berendezés igen egyszerű. Az, hogy ezek szén-monoxidot állítanak elő, jóval valószínűbb. Főleg a tüzelés indításakor, amikor a huzathatás nincs vagy gyenge. Ekkor egy konyhai elszívóval könnyen meg lehet fordítani a levegőáramlást, ami komoly gond. Ha már jól megy az égés, akkor kevésbé könnyű megfordítani az áramlást, és eleve kevesebb is a szén-monoxid az égéstermékben. És amikor már hamvad a tűz, megint magas lehet a CO-képződés.

– Egy másik tapasztalatom az, hogy sok esetben nem bizonyul igaznak az az állítás, hogy az embereknek nincs pénzük a GMBSZ megoldására. Úgy látom, ha az emberek megértik a problémát, akkor mégis előteremtik a pénzt. Esetleg hitel is segíthetné őket az ilyen problémák megoldásában. A piac megvan, még akkor is, ha van korrupció, kell a szakmához érteni, és magunkat jól el kell adni. Ne féljünk a változásoktól, fejlődnek a műszaki megoldások, és változnak a

fogasztók igényei is, tehát van jövője a szakmának – zárta előadást Keszthelyi István.

Új együttműködési lehetőség

Gyenes András, az E.ON Energiakereskedelmi Kft. munkatársa két olyan együttműködési lehetőséget ismertetett, melyek már a közeli jövőben megnyílnak a Gázközösség tagjai számára. A 2014 január 1-jén létrehozott új E.ON-vállalathoz a cégcsoporton belüli ügyfél-átcsoportosítás

eredményeként a versenypiacon vételező nagyfogyasztók, közigazgatási intézmények és a kkv-k tartoznak. A piaci verseny jegyében ügyfeleket akarnak szerezni azon területekről is, amelyek nem tartoznak az E.ON elosztói területeihez, vagy korábban kereskedőt váltottak, és így jelenleg nem az E.ON-tól szerzik be az áramot vagy a gázt. A felkínált együttműködés értelmében aki ezektől az E.ON számára potenciális kkv-ügyfelektől áram- vagy gázzámlát szerez az E.ON számára, vagy új fogyasztóval „hozza össze” a céget, az jutalékot kap. A közeli jövőben indul az E.ON Ssolar programja is, a Gázközösség érdeklődő tagjai ügyfélszerzés esetén ezen programban is jutalékot kaphatnak. A délutáni programot Leikauf Tibor, a Baranya Megyei Kéményseprők Ipartestületének elnöke és Köröstyös Imre, a Gázközösség elnökségi tagja, a MÉGSZ Baranya megyei elnöke párbeszéd előadása nyitotta. A két szakember kérdezz-felelek formában tárgyalt ki számos olyan gyakorlati részletkérdést, amely a gázrendszerek tervezésével, kivitelezésével és üzemeltetésével kapcsolatos.

Azonosságok és különbségek a magyar és német gázszabályozás között

– Akárhogy próbáljuk szépíteni a dolgot, a magyar gázszakma a csatlakozóvezetékek és felhasználói berendezések létesítését illetően feudálisnak mondható viszonyok között tesz eleget feladatának – kezdte előadását Bayer Károly, az E.ON partnerkapcsolati szakértője, majd így folytatta: – A rendszer túlbürokratizált, a felelősség határai bizonytalanok, a törvény által előírt elosztói kontroll erősen eltúlzott, a munkát inkább hátráltatja, mint segíti, és mindezt még fokozza egyfajta konzervativizmus, ami nem válik előnyére a szakmának.

Azok a kollégák, akik végeztek már külföldön – elsősorban német vagy osztrák területen – gázszelést, gyakran szóvá teszik, hogy az ottani módszerek mennyivel egyszerűbbek, rugalmasabbak, kötöttség nélküliek. Ha tisztán akarunk látni, szabadítsuk meg az elmondottakat a túlzásoktól, és tegyünk egy tényszerű összehasonlítást pl. a magyar és német viszonyok között. Ezt elvégezve a következő eredményre jutunk.

Ami egyezik: a tevékenységnek mindkét országban megvannak a jogszabályi alapjai, az alapelvek azonosak vagy hasonlóak, a létesített rendszer tartós biztonsága elsőrendű követelmény, a folyamatok szabályozottak, a létesítés műszaki–biztonsági szabályozás szerint folyik.

Ami különbség: kevesebb az elosztó kötelezettsége és közreműködése, nincs hatósági felügyelet, nincs tervekötöttség, és ebből következően tervfelülvizsgálat sem, nincs kötelező műszaki-biztonsági ellenőrzés. – Vegyük görcső alá a két utóbbit, mivel ezek teszik eljárásainkat leginkább konzervatívvá, bürokratikusá, „feudális” jellegűvé – folytatta Bayer Károly.

Kell-e terv egy gázszeléshez? Bizonyos teljesítmény felett, bonyolultabb berendezéseknél, technológiáknál a szerelő számára segítséget, támogatást ad. A tervfelülvizsgálat azonban szükségtelennek tűnik. Tervező, tervfelülvizsgáló ugyanolyan végzettségűek, azonos jogosultságokkal rendelkeznek, ugyanabból a szabályzatból dolgoznak. Akkor talán elhagyható.

Az elkészült gázszelés ellenőrzésére Németországban az elosztó jogszabály szerint – NDAV 15. § (1) – jogosult, de nem köteles. Az általam megkeresett engedélyes a területén újonnan dolgozó szerelők munkáinak kb. 20%-át ellenőrzi, a régebben ismerteknél átlagban évente egyet. Ez a rendszer megbízhatóan működik, a megszerelt rendszerek tartós biztonsága megfelelő.

Nálunk jogszabály szerint a műszaki ellenőrzés kötelező. Ehhez társul még, hogy a szerelés készre jelentésekor regényterjedelmű papírhalmazt kell benyújtani. Mindez Németországban egy darab A/4-es nyomtatvány. Miért nem tudunk szabadulni ettől a – nyugodtan mondjuk ki, idejétmúlt – módszertől? Az még talán érthető, hogy az 1969-ben megjelent első gáztörvény előírta, de azóta sok minden történt. Már a XXI. században vagyunk. Felfoghatatlan, miért nem tudunk felhagyni ezzel a hibás beidegződéssel. Feltételezzük, hogy a szerelő egyedül képtelen megfelelő minőségű munkát végezni? A jogosult szerelő vagy gázszelő mester vagy a gázszelő szakmunkás képesítés mellett szakirányú közép-, illetve felsőfokú

végzettséggel rendelkezik. És akkor csak arra alkalmas, hogy a szerelést elvégezze, de arra már nem, hogy egyedül felelősséget is vállaljon érte? Ennyire semmibe vesszük a képességeit?

A helyzet fonákját jellemzi – emelte ki Bayer Károly –, hogy ugyanazok a szerelők, akikre a létesítés felelősségét nem merjük rábízni, az időszaki műszaki biztonsági felülvizsgálatot egy tanfolyam elvégzése után korlátozás nélkül végezhetik. Aki ismeri a szakmát, tudja, hogy az utóbbi mennyivel nehezebb.

Vagyunk néhányan, akik többször próbálkoztunk, hogy ez a helyzet megváltozzon. Jobbára ellenzőkkel találkoztunk, akik védhető érvt nem tudtak felhozni ennek az idejétmúlt rendszernek a védelmére. Legfőbb ellenvetésük ez volt: „A szakma még nem érett meg rá.” Ha ez tényleg így van, ki fogja a szakmát alkalmassá tenni? Hogyan? Ki fogja majd megállapítani, hogy most már érett? Milyen ismérvek alapján? És főleg: mikor?

Hogy érett-e vagy sem, választ adhat rá a korábbi DDGÁZ-nál, ma az E.ON-nál alkalmazott rendszer. A mindenkor hatályos Gáztörvény 2004 óta lehetőséget ad az elosztónak, hogy műszaki ellenőrzést megbízottakkal is végeztesen. Jelenleg 64 ilyen megbízottunk van, akik 70 kW egység és 140 kW összteljesítmény-határig végzik saját munkáik műszaki ellenőrzését. Eddig mintegy 10 ezer ellenőrzést végeztek. A munkák 10%-át szűrőpróbaszerűen ellenőrizzük, műszaki-biztonsági szempontból lényeges eltérést nem tapasztaltunk. Az így ellenőrzött berendezéseknél baleset nem fordult elő. Én ezt elég meggyőzőnek tartom. Nemrég egy hazai szakmai rendezvényen többen annak a véleményüknek adtak hangot, hogy a gázszelések biztonságának szinte egyedüli záloga az eddig alkalmazott szoros ellenőrzés. Úgy vélem, ez tévedés – mondta Bayer Károly, majd egy olyan mondatot ajánlott az ellenzők figyelmébe, amelyet egy korábbi oktatási jegyzetben írt: „A csatlakozóvezetékek és felhasználói berendezések biztonsága elsősorban a létesítésben részt vevők tudásától, szakmai alkalmasságától, szakma iránti elkötelezettségétől függ. A szakszerű, gondos, lelkiismeretes munkát semmilyen ellenőrzés nem helyettesítheti, nem pótolhatja.”

Zárszó

Murányi Sándor rövid zárszavában jelezte, hogy Bayer Károly gondolatait meg kell ismertetni a szakmát érintő jogszabályok alkotóival. Mindenkinek megköszönte a részvételt és érdeklődést, és jelezte, szerinte a hagyományt folytatva jövőre is meg kell szervezni a Szakmai Napot.

Új megoldások kellenek!

Folytatás az 1. oldalról

Miért?

A legfontosabb kérdésben, a közös gazdasági előnyök megvalósításában nem tudunk előrelépni. Nyilvánvalóan történnek megbízások gázközösségi tagok felé, de ezek eredményét nem hozzák nyilvánosságra. Az eredeti cél, hogy az E.ON korrekt, képzett csapattal oldja meg a kiszervezendő tevékenységét, nem valósult meg, sőt az elért eredmények is veszélyben vannak.

Mit ért ez alatt?

Az önátadásra és az első bekapcsolásra jogosító szerződések lejártak. Nincs semmiféle hivatalos értesítés, szóbeszédekből tudjuk, hogy ezt is versenyeztetni szeretnék. Ezt a tevékenységet sokáig ingyen végeztük. Ez ismételtelen bevezethető, talán még a pénzért történő illegális átadásokat is

Murányi Sándor elnök

csökkentené. Van a kommunikáció, hogy mennyire előnyös a gázközösségi együttműködés, és van a gyakorlat, hogy gázközösségi tagok lehetőleg a külsős nyertes számára végezzék nyomott áron azokat a tevékenységeket, amikre évek óta sok

Innovatív szerelések, legjobb tervezők 2013-ban

Mint egyesületünkben köztudott, az E.ON támogatásával minden évben kiírjuk a pályázatot a leginnovatívabb szerelésekre és a legjobb tervezői tevékenységre. A beérkezett kivitelezési pályázatok alapján két kivitelezőcég – KÖGÁZ Kanizsa Kft. és KEHOVA-SZER Kft. – kapott díjat, terveik alapján pedig az E.ON munkatársai három tervezőt – Lipták Tivadart, Gyurkovics Imrét és Bárdosné Scherer Évát – javasoltak elismerésre. Munkájukról és az elismerés fogadtatásáról kérdeztük a nyerteseket.

Raktárbázisból telephely

A Gázközösség által idén adományozott díjak közül a leginnovatívabb szerelés kategóriájában a KÖGÁZ Kanizsa Kft. kapta az első helyezést.

Mint Gyenes Endrétől, a cég vezetőjétől megtudtam, a nagykanizsai cég foglalkozik speciális fűtési rendszerek kiépítésével, mélyépítéssel,

gáz-, csatorna- és vízvezeték-szereléssel. Sajnálatos módon az utóbbi időszakban csökkentek a megrendelések, így a tavalyi évben veszteségük volt. Talán éppen ezért örültek a cégnél dolgozók, hogy a saját telephelyük fűtésének korszerűsítéséért vehettek át szakmai díjat. Vagyis olyanok ismer-

ték el a munkájukat, akik szakértelmük folytán átlátják munkájuk értékét.

– A jelenlegi telephelyünk az E.ON raktárbázisa volt Nagykanizsán – ismertette a részleteket Gyenes Endre. – Az átalakítás során irodát, műhelyt, öltözőt hoztunk létre az egykori raktárépületben. Konvektoros hősugárzót, napkollektort, kondenzációs kazánt építettünk be, padló- és falfűtést alkalmaztunk. Mindezzel 40%-os energiamegtakarítást érünk el.

A cégvezető elmondta azt is, jelentős segítség lenne az iparág számára, ha a régi, korszerűtlen rendszerek felújítását az állam támogatná. A megújuló energia felhasználását szintén ösztönözni kellene, hiszen ez nemcsak több megrendelést hozna, hanem a környezetvédelmet is szolgálja. Bízunk abban, hogy lesz a közeljövőben ezen a téren változás, szóbeli ígérek legalábbis elhangzottak ezzel kapcsolatban.

pénzzel és munkával felkészültek. Sajnos majdnem minden részletet elfed a pályázati rendszer és az üzleti titok védőernyője.

Van megoldás?

A Gázközösség konzorciumban tudna közösen, a jelenlegi költségszint alatt dolgozni az E.ON-nak, de ez sokak érdekelé ellentétes lehet. Egységes vezetői támogatás nélkül ez nem megvalósítható.

Idén is voltak már rendezvények. Milyennek ítéli meg ezeket?

A szekszárdi Szakmai Nap és a Földgáz Fórum ezúttal is hasznos volt, úgy vélem, jól megszervezett, jó minőségű szakmai programok voltak. A legfontosabb célunk az volt, hogy kitörjünk a korábbi rutinközből, azaz új típusú, innovatív megoldásokat lehetőleg új formában ismertessünk a tagokkal. Mindenképpen ilyennek tartom a Köröstyös Imre és Leikauf Tibor által tartott közös, interaktív előadást, amely egy tervező és egy kéményseprő lendületes, őszinte és némely esetekben konfrontatív vitája volt. Ilyennek kellene még!

– A díjat megtiszteltetésnek vettük – zárja gondolatait a cégvezető. – A Gázközösségnek sok tagja van, így valóban értékmérő, ha ilyen mezőnyben kapunk elismerést. A díjat igazoló oklevelet az irodánk folyosójára tettük ki, hogy aki belép hozzánk, az azonnal lássa. Ez minket is ösztönöz.

Óvoda felújítása hozta a díjat

A leginnovatívabb szerelés díj második helyezettje a KEHOVA-SZER Kft. lett. A szekszárdi Szakmai Napon Kersák István, a cég felelős műszaki vezetője vette át az elismerést.

– Az elnyert díj egy csapatmunka eredménye, amelynek én is részese voltam, de az elismerés igazából Horváth Péter kollégámat illeti a projektben nyújtott kiváló teljesítményéért – tudtam meg Kersák Istvántól. – Sok kisebb munkát végeztünk az elmúlt időszakban, de talán a legkiemelkedőbb, amivel a pályázaton is részt vettünk, a fóti Apponyi

Franciska óvoda felújításának, bővítésének épületgépészeti kivitelezése volt.

A KEHOVA-SZER Kft. öt fővel dolgozik. Kersák István és Horváth Péter végzi a cég vezetésével, irányításával kapcsolatos összes tevékenységet. A többi munkatárs a konkrét kivitelezésben, fizikai megvalósításban tevékenykedik.

– Egy adott probléma megoldására született elképzelés tervvé, a terv átalakításának folyamata egy jól működő rendszerre – ami megelégedést, biztonságot, örömet szerez minden résztvevő számára –, s az ebben való részvétel teszi érdekessé és széppé a munkánkat. Amikor megvalósul egy gondolat úgy, ahogy azt megálmodtam, vagy megálmodtuk, az motivál engem – fejtette ki a hivatásával kapcsolatos gondolatait Kersák István. – Amikor a díjra nevezünk, és a pályázatot megírtam, szerettem volna, ha a honlapunkon újabb, bizalomgerjesztő elismerésről tudunk beszámolni. Örülök, hogy a főtí óvoda felújításának bemutatásával sikerült ezt elérnünk, így ez a projektünk a díjnak köszönhetően megbízásaink számát is növelheti.

Generációkon átívelő tervek

Az év tervezője pályázat első helyezettje Lipták Tivadar székesfehérvári kolléga.

1979-ben szerzett épületgépész üzemmnőki diplomát Pécsen, az akkori Pollack Mihály Műszaki Főiskolán. Feleségével 1993-ban alapították meg családi vállalkozásukat, a BÁLINT 2000 Kereskedelmi és Szolgáltató Bt.-t.

– Családi házak, csarnokok komplett épületgépészeti ter-

vén, gőzfejlesztő konténer beszerelésén keresztül az alumíniumolvasztó kemence telepítéséig széles skálán mozognak a feladatok, amiket meg kell oldanom – ismertette munkája sokszínűségét a díjazott, aki 1999-ben már megkapta egyszer az év tervezője elismerést, majd 2006-ban második, 2010-ben harmadik helyezett lett ugyanabban a kategóriában.

Az E.ON tervfelülvizsgálattal foglalkozó munkatársai szerint Lipták Tivadar minden feladatot kellő körültekintéssel, jó színvonalon old meg, s ez hozta meg számára az újabb elismerést.

– A munkákat legtöbb esetben nem a felhasználóktól kapom, hanem a kivitelezőktől. Az egyik ilyen cég tulajdonos ügyvezetője azt mondta korábban nekem, hogy annyit dolgozom, hogy nem érek rá pénzt keresni. Amikor megtudtam, hogy ismét a díjazottak között vagyok, arra gondoltam, ez az elismerés kárpótol a sok fáradozásért – avatott be érzéseibe Lipták Tivadar. – További motivációt jelent számomra, hogy a lányom most érettségizik, és valószínűleg épületgépész lesz belőle egyszer. Bízom abban, hogy valamilyen átvesszi majd tőlem a stafétabotot, és ő kapja a díjakat.

Első elismerés a Gázközösségtől

Első alkalommal kapott elismerést a Gázközösségtől Gyurkovics Imre. A dunajvárosi szakember második lett a tervezői versenyben.

– Amikor egyik kollégám értesített a díjról, az első reakcióm az volt, hogy bizonyára meg akar tréfálni. Eddig még nem volt részem ilyen megtiszt-

teltetésben, így ezúton megköszönöm azoknak, akik felterjesztettek, és azoknak is, akik megválasztottak. Sajnos a szekszárdi Szakmai Napon, ahol a díjat

átadták, nem tudtam személyesen részt venni. Már korábban megszerveztünk egy családi kirándulást, amit nem mondhattam le.

Tervezési tevékenységet több mint 20 éve végzek. 1999 óta vállalkozásomban a Dunaflex Bt.-ben dolgozom mint tervező és ügyvezető. A társaságunk a tervezéstől a kivitelezésen, műszaki átvételen és bekapcsoláson keresztül komplett szolgáltatást nyújt Dunajváros környékén. Ezenfelül több gázközösségi kivitelező kollégának tervezek már hosszú évek óta. A tavalyi évet nem nevezném kiemelkedőnek, az új beruházások még mindig váratnak magukra, én azonban optimista vagyok. A 2013-as évben készített gáztervek többsége családház- és lakásátalakítás, bővítés, lépcsőház-felújítás volt, de akadt néhány ipari létesítmény is.

Sajnos semmi rendkívüli feladat nem merült fel. Azonban soha nem tettem különbséget megrendelő és megrendelő között. Számomra fontos, hogy ugyanolyan elégedett legyen az,

aki néhány százezer forintos korszerűsítést tervez elvégezni, mint az, aki tízmillió forintos rendszert szándékozik telepíteni. Még egyszer nagyon szépen köszönöm az elismerést.

A díj motiváló erő is

Bárdosné Scherer Éva tervezőként III. helyezett lett. A pécsi kolléga 2001-ben az év tervezője volt Baranya megyében, amit akkor partnerkapcsolati díjnak hívtak. Azóta a mostani elismeréssel együtt két első és két harmadik helyet ért el a legjobb tervező kategóriában.

– A kezdetektől tagja vagyok a Gázközösségnek. Az elismerés öröm számomra, mert rengeteg nagy tudású szakember dolgozik a szervezetben,

akik kiváló tervek készítenek. Így mindig meg kell újulni, mindig fejlődni kell, hogy az elsők között lehessenek. Az elismeréssel visszajelzést kapok, hogy jó úton

haladok – osztotta meg gondolatait a díjról a kitüntetett.

Bárdosné Scherer Éva az 1970-es években a Pécsi Tervező Vállalatnál kezdett dolgozni, jelenleg saját vállalkozásában végzi a tervezői és tanácsadói tevékenységet. Munkája alapvetően víz-, csatorna- és gázellátás-tervezés.

– Fontosabb feladataim a tavalyi évben a Volvo csarnoknál, Gere borászatnál, Pécsváradi iskolánál, a MÁV-nál voltak, részben új, részben átalakítási munkák. Sok családi háznál készítettem gáztervet, ezek többsége is átalakítás, meglévő mérő utáni új hálózat kialakítása – sorolta a 2013-as feladatait Bárdosné Scherer Éva. – Fontosabb komplett gépészeti munkám volt Sombereken, az új polgármesteri hivatal, valamint víz-csatorna-sűrített levegő-vákuum tervezése a BAT Pécsi Dohánygyár telephelyén. A munka végén mindig öröm, ha látom, hogy a megbízó elégedett a munkámmal. Ez motivál a következő feladatnál is. Ezért örülök a Gázközösség elismerésének, mert ez további erőt ad az elkövetkezendő kihívások sikeres megoldásához.

